

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
A szombati számokra helyben és vidéken:
Az öbessel melléklettel együtt félévenként 2 korona,
anélkül félévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
FIÓK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Óbecse, belvárosi plébánia. Telefonszám 48.
Kéziratok nem adatkak vissza. — Hirdetések
arszabály szerint.

A sürgősség elve.

Százötven képviselő indítványt adott be a sürgősség elvének alkalmazásáért. A Ház kimondotta, hogy reggel 10-től délután 2-ig és 4-től este 8 óráig tartja tanácskozásait. Ez a nap és ez a határozat történelmi jelentőségű, mert nemcsak a sürgős, de a komoly munka kezdetét jelzi, mikor a magyar parlament azért dolgozik, mert teendői sürgősök és fontosak az ország jóléte érdekében.

Ha az ember végig lapoz a Ház közel néhány évi eseményeinek krónikáján, borzadva látja, mennyi semmisség, érdekarccá fajult tülekedés, mennyi árulással teljes aknamunka színhelye volt a magyar törvényhozás, hol a képviselők a magyar nép bizalmával és mandátumával visszaélve gseiteltek.

A házszabályrevízióknak ezt az első ízben való alkalmazását megnyugvással és reménykedéssel kell fogadnunk azok után, amik a Házban évek óta történtek. Mert nem a képviselők kényelme, nem az obstruálás nagy mestereinek taktikázása, hanem az ország jóvolta a fő s azt pedig sem

kényelmi, sem taktikázásra alkalmas szempontok szerint nem szabad elbírálni.

Elég csak a Háztól távol kényelmeskedő magyar képviselők indolenciájára, avagy a horvátok, oláhok és tótok szertelenkedéseire hivatkoznunk s mindenki menten beláthatja, hogy a revízióknak el kellett jönni és a módosított szabályokat alkalmazni kellett, hogy Magyarországon a magyar ura és intézője maradjon saját sorsának.

Nemcsak a költségvetés miatt volt erre szükség. Szükség volt és szükség marad mindenkor minden szempontból, melyekkel érvényesülni kell a haladás és alkotás örök nagy elvének.

Szomoruan láttuk, hogy ha valamely javaslat, magyar szempontból bármily üdvös, szükséges és sürgős lett legyen is az, valamely töredéknek, mint a közelmúlt eseményei igazolták: a nemzetiségeknek nem tetszett, hetekig, hónapokig meg tudták akasztani törvényerőre emelését, habár már nem is titkolták, hogy állambontás, tehát hazaárulás szándékával teszik.

Ez a rendszer valóságos öngyilkosság felé sodort volna. Semmi dolgunkat nem tudtuk igazítani. A mint

aféle fene bolond loyális, államfenntartó többségnek csak arra kellett várunk, hogy ellenségeink mikor unják meg a harcot s nem arra, hogy botot kapjunk a rakoncátlan bitangok meglincselésére.

Jó, hogy így történt. Jó, hogy már magunk határozunk magunkról, hogy immár nemcsak a Házban, de a Házon kívül is rá tudunk dörrenteni ellenségeinkre, akik bolond ideák után futva, sorsukat többé nem a magyar állam keretében, hanem azonkívül akarják javítani. És jó, hogy tudunk dolgozni nyugodtan államunk jövőjének szilárdítására.

HETI ESEMÉNYEK.

Uj pártalakulás. Nemcsak a politikai élet központjában, a parlament fókuszában de a periferiakon is már általános szóbeszéd tárgyat képezi az új politikai pártalakulás. Kossuth Ferenc a pécsi Kossuthszoborleplezése alkalmával kiadta a jelzőt, hogy a magyar politikai élet különböző árnyalataiban élénk megbeszélés, komoly tanácskozás tárgyat képezi, hogy közel az idő, midőn a különböző pártfrakciók között leomlanak a közjogi vázlatok s a magyar politika egy táborba tömő-

Férfiszerelem.

Irta: Stein Jenő.

Ezüsféher park, melyre finoman szövi hálóját az omlatag holdsugár. A magas fűfák mélyen hajtják le koronás fejüket az esti szélben s árnyukat lassan imbolygatja a tó fodros tükre.

A tengerpartot magas moha födi, melynek sötétzöld színe folytatódni látszik a vízben, ahol a csalóka hinár terjeszti ki kuszált ágait.

A parti kis pavilonban zenekar játszik, teljes erővel. A szünetek alatt a jegenye nyárfák zugását hallani, amint meg-megzizezve sejtelmes titkairól suttognak.

A fürdővendégek már nagyobbreszt nyugodni tértek s csak itt-ott látni egy rajongót, elandalolva a messzire villogó sétatnyokon.

A terrazon két férfi beszélget: az egyik egy közismert lipótvárosi bankár, aki fiatal feleségével üdülni jött, a füstös fővárosból; a másik egy ügyvéd, a bankárnak igen jó barátja. — Eddig az időjárásról folyt a szó, de már ebből a témából is kifogytak.

Az ügyvéd: Tehát te Ellával azóta, hogy nem láttalak, a vidéken is voltál?

A bankár: Ugy van kedves barátom. S ami a fő mindenütt rendkívül jól éreztük magunkat! Voltunk Ella szüleinél és rokonainál s mindenütt a legnagyobb szívesseggel fogadtak. Milyen nagyszerű nő ez az én feleségem! Mindegyik rokon szereti — de szívből, ami ritka a mai világban...

Az ügyvéd: Hát ez mind igen dicséretes dolog s én nem is győzők eléggé gratulálni házasságodhoz. — Amikor eljegyzés-tek s később házasságtok hírért hallottam, az csak öröm lehetett rám nézve. Ellát már azelőtt is ismertem s mondhatom...

A bankár: Pedig bizony kicsiny hiba, hogy eljegyzésünk fel nem bomlott. Hisz talán tudod? Az a régi história. Emlékszel, mikor Horváth Laci annyira udvarolt neki...

Az ügyvéd: Igen, igen. No de hiszen az talán már két évvel ezelőtt volt!

A bankár: Igaz, de most, hogy az ősszel feljött Pestre s a színházba meglátta Ellát, a régi szerelem ismét fellobbant... és szóval alkalmatlankodott. (Fanyarul:) Hiszen nem lehettem valami komoly riválisa, neki, a fiatalnak?!...

Az ügyvéd: S aztán mi lett a a dologból?

A bankár: No hát semmi. Mi is lett volna belőle? Ella egészen józanul cselekedett, mikor nekem nyújtotta kezét. En legalább úgy hiszem...

Az ügyvéd: Igen természetesen.

A bankár: Hamarosan kiadta az utat Horváthnak. Az pedig ismét eltűnt a fővárosból, hogy barangolásait a világban folytassa. Azt mondják róla, hogy majd egész Afrikát megjárta. Hát csak menjen...

Az ügyvéd: Azt tényleg hallottam, hogy viszonzatlan szerelem üzte oly messze idegenbe.

A bankár: Elég az hozzá, mi Ellával

boldogok vagyunk, legalább is én — amennyire boldognak lenni oly öreg embertől, mint én, kitellik.

Az ügyvéd: S nem aggaszt téged az, hogy Horváth ismét a láthatáron van...?

A bankár: Miért? Talán ide szándékozik jönni?

Az ügyvéd: No igen. Itt akarja kipihenni fáradalmait...

A bankár: S mikor jön?

Az ügyvéd: Ugy hiszem három-négy nap múlva itt van...

A bankár: Pedig maradása nem igen lesz. Nem adok két hetet s ő ismét vissza vitorlázik Kairóba! Hahaha!

Az ügyvéd: Talán szolgálatodra lehetek valamiben?

A bankár (diplomátikus mosollyal): O nem! Talán egyedül is bírok vele?! (Befelé indul a terraszról, miközben néhányszor ismétli:) Nem adok két hetet. Nem én!

*

(Két héttel később.)

Az ügyvéd igazat mondott. Horváth tényleg megjön Kairóból s mihelyt tudomást vesz Elláról, ujult erővel elkezd neki udvarolni. Most már nemcsak erős szerelme üzi, hajtja Ella közelébe, hanem az a tudat is, hogy az most már asszony...

Ella örömmel fogadja udvarlóját, mert a csak üzleti ügyeivel foglalkozó s vele édeskeveset törődő férje máris untatja.

rül össze. Még csak avval nincsenek tisztában, vajjon a legnagyobb politikai párt, a függetlenségi, felszívja-e a többi pártokat minden hátsó gondolat, minden feltétel nélkül, avagy ez a fuzio csak — teszem azt — tíz évre szólana egy közös politikai és közgazdasági program alapján. Az új politikai pártnak már a neve is ott röpköd a politikuskok feje felett a függetlenségi avagy 48-as alkotmánypárt jeliséje alatt. A közös program pedig magában foglalná az önállóvámtérület, az önálló magyar bank, a katonai kérdések s több szociális és közgazdasági kérdésnek elrendezését. S a néppárt? Allítólag néhány tagja Rakovszky István vezetésével bevonulna a függetlenségi táborba. Ha le is omlanak a 48-as és 67-es között felemelkedő közös válaszfalak, a néppártnak beolvadni a nagy politikai kaoszba nem szabad. Ez a párt a kereszténység jelében született meg e jellegét elvetnie nem szabad. Ha nem akar néppártnak maradni, legyen keresztény szociális párt, mely örökös Magyarországot keresztény jellege felett s a nagy szociális reformokba beleönti a cristianismus eszméit. El fog jönni az idő, mikor a magyar parlamentbe teljes felszerelésében fog bevonulni a szociális kérdés s akkor bizonyára ez a párt fog diadalmaszkodni, mert hisz programjában benne van a szociális kérdés keresztény megoldása és a magyar hazaszeretet legfényesebb kultiválása.

Már pedig e két nemes eszme felé mosolyog a jövő biztatása.

Az ülések meghosszabbítása. Még élénk emlékezetünkben vannak azok a szenvedelmes csaták, melyek a néhány hó előtt a magyar parlament porondján folytak, mikor arról volt szó, vajjon megérti-e a magyar politika az idők hangos követelését, hogy ne sokat beszéljünk a politikáról, de többet dolgozzunk a hazáért.

Akkor az ország nagy része azt gondolta, hogy Kossuthnak és a függetlenségi párt vezető embeinek a klotür behozatala volt a céljuk, amely törekvés Tisza Istvánt oly csufos kudarcra söpörte el a politikai élet mezéjéről. Kossuth minden tekintélyére Andrassy hajthatatlanságára, Apponyi fényes rethorikájára szükség volt, hogy az agyonbeszélést, az obstrukciót tehetetlenné tévő törvény megszavaztassék. E héten lépett érvénybe e törvény, mely a tanácskozások idejét négy órával hosszabbítja meg s a mely bizonyára hamarosan fel fogja emész-

teni azokat a szónokokat, kik az állami költségvetés tárgyalása alkalmával hosszú beszédekkel iparkodnak a parlamenti hanglétrán feljebb hatolni. Remélhetőleg hamarosan fognak végezni e szerint a költségvetéssel, hogy azután a parlament hozzáláthasson azoknak a törvényjavaslatoknak tárgyalásához, melyek, mint az általános választói jog, az önálló bank, a katonai kérdések ott állanak a parlament kapuja előtt s követelnek bebecsáttatást a nemzeti életbe. Ritkábbak lesznek az üres nagyhangú költségvetési szónoklatok, hogy annál több figyelem s munka fordítassék a nemzeti életbe vágó főfontosságú kérdések tárgyalására.

Megyék és városok. A mult héten a költségvetési vita elején egy nagyszabású beszéd vonta magára a képviselőház figyelmét. Ezt a beszédet Halász Lajos mondta el s kitűnő tanulmány alapján megdöbbentő adatok előszámolásával domborította ki, mily mostoha gyermekei voltak a mindenkori magyar kormányoknak a vármegyék s a városok. Főleg a városok. A kormányok a városok közül csaknem mindig a fővárosnak, Budapestnek kedveztek. Erre fordították az egész ország pénzét, hogy ez minél csinosabb s a külföldiek előtt minél tetszősebb legyen. A vidéki városok fejlődését saját életösztönükre s a jó szerencsére hagyták. A kulturális, kereskedelmi, ipari élet főszerveit mind Budapestre helyezték. A vidékre alig jutott valami. A vármegyék még csak kaptak valamit, amiért a közigazgatás sok terhes kötelesség teljesítését magukra vállaltak. De a városok semmit. Egy iskoláért, vasuti indóházért, egy kereskedelmi vagy ipari intézményért évek hosszú során kellett könyörögni a miniszteriumokban. Most Halász Lajos kimutatta, mily veszedelmessé válhatik a nemzetre nézve ez a tulságos centralizáció, holott a külföldi nagy, hatalmas s gazdag nemzetek fényes bizonyítékát nyújtják, hogy az ország általános megerősödésére elengedhetetlen a decentralizáció. Tegyük fel, hogy egy hatalmas francia invasio hatalmába ejtené Berlint. Vajjon el veszne-e ez által rögtön Németország? Epe séggel nem! A német szellem, tudomány, politika ipar, kereskedelem megtalálná a maga fészket egyébb nagy német város falai között, pl. Lipcsében, Drezdában, Hamburgban, Boroszlóban. Ha nálunk Budapest az ellenség kezébe kerülne vele bukna az egész ország, mert nemzeti éle-

Horváth: Parancsoljon velem.

A bankár (jelentős pillantást vetve az ügyvéd felé): Tessék ta án szobámba fáradni. Azt szeretném tudniillik, hogy ön, kit mindnyájan annyira szeretünk, pillanatnyi zavaromból kis-gitsen. Van egy csomó délafrikai-vasutttársasági részvényem, amelyeken tulajdoni szeretnek. A napi árfolyam érték mellett az ön rendelkezésére állanak... Holnap talán már át is vehetné őket...

Horváth: Legnagyobb örömmel. Most azonban engedje meg, hogy haza térhessek. Sürgős ügyeim vannak...

(A társalgás megszakadt)

(Másnap)

Az ügyvéd nagy hévvel beront a bankárhoz:

Az ügyvéd: Hallottad már, hogy Horváth Laci ma reggel sürgősen elutazott s nem is igen jön vissza?

A bankár: Nem hallottam, de azért tudtam róla.

Az ügyvéd: De hát miért? Miért?...

A bankár (önelégülten): Hát nem tudod azt kedves barátom hogy minden udvarló csak addig szerelmes, amíg pénzét nem kéri vagy hiúságát nem sértik. Pénz és hiúság, e kettő a gyöngye oldalt minden szereimennek... (Moso yogva:) Talán így volt ez a Horváth Lacinál is?!

tünk összes idegszála Budapestre futnak össze s miként rögtön halál borul az emberre, kinek szívet sértik meg, ugy a magyar közélet rögtön elsorvadna, ha a főváros esne idegen kézbe. Addig nem üznek igazi nemzeti politikát államférfiaink, míg át nem látják, hogy a nemzeti életnek istapolására nem elég csupán Budapest szépitése, hanem szükséges a nagy vidéki gócpontok szellemi és anyagi megerősítése.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 30. A Kossuth asztaltársaság majálisa, a városi erdőben. Kezdeté este 8 órakor.

Junius 8. Az I-ső nőegylet és szent Antal konyere Katholikus népkönyha népünnepe a városi erdőben.

Junius 18. A magyar asztaltársaság nyári mulatság Radonaváccon. Felvilágosítás az asztaltársaság helyiségeiben.

Zombor szab. kir. város háziipari kiállítását szerdán délben nvította meg óriási inpozáns közönség jelenlétében Sztterényi József államtitkár a vármegyeháza dísztermében. A díszes küldöttség élén dr. A földy Arpád üdvözölte a vasuti állomásnál, az érkező államtitkárt, kinek rövid válasza után a gyönyörű díszmenet óriási menetben, mintegy 50-60 kocsiival indult a vármegye palotájába. — Itt az érkező államtitkárt és a vidéki érkező vendégeket, Fernbach Károlyné főispánné ömeltósága üdvözölte. Ezután Sztterényi József államtitkár öngyméltósága mindenre kiterjedő beszéd kíséretében ünnepélyesen megnyitotta a kiállítást. — Kiséretével és a jelenlévő többszáz vendéggel együtt tömegesen tekintették meg az összes termeket. Figyelmét a kulai posztógyár ragadta meg különösen, ahol több megrendelést is eszközölt. — A kiállítás részletes megtekintése után a menet a városháza termeibe vonult fel, ahol 2 órakor gyönyörű ebéd volt az államtitkár és a vendégek tiszteletére, mely díszében 180-200-an vettek részt. A hölgyeknek a leggyönyörűbb és legritkább virágokkal kedveskedett a rendezőség. Az első felköszöntőt Fernbach Károly főispán ur ömeltósága mondotta és beszéde végén poharat a királyra emelte. Utána Baloghy Ernő dr. országgyűlési képviselő emelkedett szólásra és Sztterényit éltette. Erre azután Sztterényi válaszolt, különösen a kereskedelmet és ipart méltatván és fejtegetvén annak nagy hasznát, ugy a lakosságra, mint a hazára. Beszéd után Günter gazd. egyleti titkár, Szondy bíró és végül Szüry Dénes miniszteri tanácsos, ki a nemzetiségekre való tekintet nélkül buzdította a haza fiait az ipar és kereskedelem pártolására és szeretetére. Miután a felköszöntők elhangzottak az államtitkár és kísérete az állomásra hajtatott és a délutáni gyorsvonattal visszautazott Budapestre. A kiállítással kapcsolatosan 17-én népünnepelet rendeznek az Erzsébet ligetben.

A 17-iki zombori népgyűlés és a bajmokiak. A bajmokiak e hó 17-én Zomborban, az önálló nemzeti bank érdekében megtartandó népgyűlésre oly nagyszámban jelentkeztek, hogy egy egész különvonatot kellett rendelniök. A különvonat vasárnap hajnalban indul Bajmokról Zomborba.

Szabadkai népünnepe. Az I. szabadkai nőegylet és a szabadkai szent-Ántal konyere kath népkönyha az idén, pünkösöd hétfőn nagy népünnepelet rendez a szabadkai városerdőben. Az előkészületek után itélve a népünnepe ly az idén sokkal sikerültebb lesz, mint az elmúlt években. Az egész Bácskából érdeklődnek a népünnepelet iránt. A tárgysorsjáték nyereménytárgyai szebbnél szebbek.

A bácsföldvári tanítók a községi képviselőtestület ellen panasszal fordultak a főtanfelügyelőséghez és a főispánhoz. Ertesülésünk szerint a főispán a tanítók kérelmére el is rendelte a vizsgálatot panaszolt ellen.

A fürdőközönség oszlófélben ismét. Az ügyvéd és a bankár találkozik egymással. Kölcsonös üdvözlések után:

Az ügyvéd: Nos tehát, hogy állunk? Mikor utazik a Horváth Laci? Mert a rossz nyelvek máris gonoszat sugdosnak róla...

A bankár: Holnap utazik, bár még nem is sejtí. Csak arra várok, hogy visszaérkezzen. Kicsónakázott Ellával s bár azt mondták, hogy nem mennek messzire, nem látom őket sehol. Valószínűleg másutt szállnak ki. Gyerünk föl a terraszra, onnan végig látni a partot.

(Hallgatva fordulnak a terrasz felé, ahol már vacsorára teritettek.)

A pavilonban ismét játszik a zenekar, amelyet azonban csak igen szórakozottan hallgat a terrasz felé siető két férfi — Hallgatagon vizsgálják a partot, ameddig ellátni.

A csendet az ügyvéd töri meg:)

Az ügyvéd: Ott jönnek. — (Magában:) Kéz közben. Mennyire udvarol neki!

A bankár: Errefelé tartanak.

(A pár mind közelebb jön. Majd nonsokára vidám kacagás hallatszik s Ella beugja az ajtón fürtös fejét.)

Ella: Nézd csak, kedves férjem, Horváth ur nem akar ma estére a vendögünk lenni.

A bankár: Igen szívesen látjuk s ropant örülnénk... Ugyis keil vele beszélnem.

— **Gyermek-majális.** Kulán most e hó 13. napján szokatlan ünnepük volt a gyermekeknek. S ez a vásártéren rendezett majális volt. Régen volt az, mikor a kulai iskolás gyermekek ily szép szerenésében részesültek, hogy valaki elvitte őket majálisra. Az idei majális főt. Raile Károly, adminisztrátor ur kitünő eszméje volt, aki, ha a gyermekeknek csak csekély kis örömet szerezhet, nem kímél sem időt, sem fáradságot, sem áldozatot, csak hogy örömeik legyen a gyermekeknek, akiknek ő igazán pártatlanul ritka jóbarátja s akikkel aztán együtt örül. A tanítók szintén kivették a maguk dicséretes részét a majális sikerült ünnepéből. Délután 1 órakor vonult ki a nebuló sereg a templom udvarról zászlók elővittele s cigányzene mellett a vásártérre. Kiérve a helyszínre, minden egyes tanító elővette osztályát s gyakorlatokat tartott vele. Am ezek csak elő gyakorlatok voltak, melyek után következtek a különböző versenyek, majd a versenytárgyak kiosztása, osonna, ezután néhány kisleány eléggé jól sikerült egy felvonásos kis szindarabot adott elő, végül a szótár és himnusz eléneklése után a gyermekek s a nagyszámú nézőközönség szétoszlott. Ezek után pedig a meghívott kath. urak részére halpapríkásos estebéd volt, mely cigányzene s tárogatós mellett a legnagyobb jókedv közt lett elköltyve a szabadban a csillagos ég alatt, míg az idő haza nem szőlította a kedélyes társaságot.

— **A Kossuth-asztaltársaság** vigalmi bizottsága tegnap, Nojsek Géza elnöklete alatt ülést tartott, melyen a május hó 30-iki majális előkészületeit beszélték meg. A tagok lelkesedéssel munkálkodnak a mulatság sikerén. A legkörültekintőbben intéznek el mindent, s iparkodnak arra, hogy a vidáni akaróknak semmi se hiányozzék, ami a jó kedv ébrentartásához szükséges. Ismételtel felhívjuk a figyelmet a jótékony célu társaság nyári mulatságra. Akik esetleg meghívót nem kaptak, de arra igényt tarthatnak, szíveskedjenek Nojsek Géza elnökhez fordulni.

— **A bácskai cséplőgéptulajdonosok szövetsége.** A bácskai cséplőgép tulajdonosok e hó 17-dikén, délelőtt fél tíz órakor, Hevér István vendéglőjében értekezletet tartanak, melynek célja a cséplőgép tulajdonosok szövetségének megalakítása lesz.

Társasvacsora. A királyi törvényszék új elnöke, Dekker Gyula tiszteletére május 23-án este 8 órakor Palioson a nagyvendéglőben barátai és tisztelői társas vacsorát rendeznek. — Egy teríték ára, beleértve egy félliter bor és szódavíz, négy korona. — A kaszinóban, a gazdakörben, az ügyvédi kamarában és a királyi ügyészségben kitett ívet a részt venni óhajtok aláírhatják.

— **A szabadkai műpártolók köre** f. évi május hó 17-én d. u. fél 5 órakor közgyűlést tart (Czorda Bódog-utca 18. szám alatt) amelyre meghívja a tagokat az elnökség.

— **Allami és vármegyei tisztviselők gyűlése.** Hétfőn délután négy órakor a zombori állami tisztviselők gyűlést tartottak a Katholikus Legényegylet dísztermében a zombori lakbérosztály kedvező megállapítása céljából. A gyűlésen Buday Gerő róm. kath. hittanár elnökölt és Zottomány Mihály számvizsgáló előadta a tisztviselők óhaját, hogy Zombor város a 80 százalékos lakbér osztályba soroztassék. Zombor a jelenlegi állapot szerint a 70 százalékba esnék, de kéri a viszonyok mérlegelése mellett a 80 százalékos osztályba sorozást. Miután elhatározták, hogy ezen kérelmüket memorandumba foglalják, az összes jelen volt tisztviselők testületileg megjelentek Fernbach Károly főispánnal, ki előtt Buday Gerő tolmácsolta a tisztviselők óhaját, felkérve őt, hogy a kormánytól érvényesítse befolyását az ügy érdekében. A főispán hivatkozott arra, hogy az ő ígéretében a tisztviselők sohasem csatlakoztak, most is megértette, hogy minden lehetőleg meg fog tenni a zombori tisztviselők óhajának teljesítése érdekében, mire a jelen voltak a főispán éltetésével eltávoztak.

— **A zombori kath legényegylet otthona.** Ezen egyesület folyó hó 10-én tartotta első választmányi ülését új otthonában, mely alkalommal az intézet a nagyközönségnek is bemutatott. A modern berendezés mindenkit meglepett. A földszinten van a nagy terem, mely olvasó és szórakozó helyiségül szolgál, az emeleten vannak a szobák négy-négy és két-két legény számára összesen 20 ágyval. A butorzat a legnagyobb esinnel van elhelyezve, minden szobába be van vezetve a villany és vízvezeték, külön ruhaszekrény áll rendelkezésre a bennlakónak. A falba van illesztve a közös mosdó medence. Husz fillért fűrdőt is vehetnek. Végül fel kell említenünk Buday Gergely igazgató — ki szintén az emeleten két szobás lakással bír — agilis tevékenységét, ki egyéb és sok elfoglaltsága mellett szabad idejét az intézet felvirágzására, az új otthon építésének és rendben tartásának ellenőrzésére fordította.

— **Vizbefulás.** A Tisza az idén már szedett vámat a fürdők közül. F. hó 14-én, esütörtökön Obecsén Doroszlovaeski Csédónak 12 éves fia, Cvetkó, fürdés közben belefuladt a Tiszába.

— **Névváltoztatás.** Meznerics Béla, szabadkai lakos, nevét belügyminiszeri engedéllyel Marosra változtatta.

— **Rendőrzetű öngyilkossága.** Todor János szépligetű rendőrzetű öngyilkossági szándékból a község házában a rendőrlaktanyában fejbelötte magát. Sebe állítólag nem életveszélyes.

— **Rabló cigányok.** Három moholi és egy újvidéki cigány egy eddig ismeretlen obecsei embert kiraboltak. A rabló cigányoknál nyolcszázhuszonkét koronát találtak az adai rendőrök, akik a cigányokat letartóztatták. Nincs kizárva, hogy a cigányok gyilkosság révén jutottak az elrabolt pénzhez.

Mindenki használja az egyedül kipróbált ártalmatlan és biztos hatású

„REFORM“ KENŐCSÖT,

mely a legújabb szer a láb-, kéz- és hónalj-izzadás ellen. Ezen szer megszünteti az izzadást, büzt és lóbégést, meggyógyítja a feldörzsölést, sőt annak keletkezését is megakadályozza. Alkalmazása mellett a láb szárazon marad és biztosítja a könnyű járást. A kenőcs nem piszkít, nem fest s kellemes illatu. Már az első bekenésre feltűnő az eredmény! Nyit sebre nem való! Használati utasítás a tégely alsó részén. Kapható ifj. Illés Antal gyógyszerárban Szabadkán, a főposta átellenében, Népbank-palota. Nagy tégely 1 korona. Próbátégely 60 fillér. 392-3

Megszöktek a Dmke internátusából.

Két negyedik elemi osztályba járó gyermek szökött meg a Dmke makói internátusából. Az egyik Havelka János, a horvátországi topuskoí ganegvár egyik tisztviselőjének nyolcéves fia, a másik Trifuneszku nevű naidási községi végrehajtó fiúcskaja. Ez az utóbbi lehet a szökés értelmi szerzője, a másik csak a szökéshez szükséges pénz fölött rendelkezett.

A kis Trifuneszku csupa csintalanság. A rendőrségi szobában egészen fesztelenül ingerkedett pajtásával. Utközben az ingét, mert nagyon meleg volt a Marosba dobta.

A szökés okaul azt hozták föl, hogy a makói internátusba megehetetlen a koszt. Jellemző különben, hogy a kis nebulók álnévvel utaztak a vasuton. Rózsa Lajos és István, tetsvéreknek adták ki magukat a kalauzok előtt. Szabadkára azért jöttek, mert az egyiknek Lyubka tanár rokona

Ne járjunk olyan sörccsarnokokba, vendéglőkbe és kávéházakba, hol a .: BÁCSKAI NAPLÓT nem találjuk.

Fényképezési irodalom legújabb termékei.

A művészi fényképezés évkönyve.

Haltá ára 5 korona.

Szeghalmi Gyula, Amatőr fényképezés könyve.

Ára 6 korona.

Kiss Zoltán, A fényképezés kézikönyve.

Ára 1 korona 60 fillér.

Kaphatók Heumann Mór könyvkereskedésében Szabadkán, Fő-tér, a Szentháromsággal szemben.

IRODALOM.

— **A „Ne temere“ magyarázata.** A múlt év augusztus 2-ik napján X Pius pápa egy új encyklikát adott ki, mely „Ne temere“ szavakkal kezdődik s mely az eljegyzés és házasság új rendjét szabályozza. Ez a rendelet folyó év husvét napján lépett életbe s mivel nem egy pontban megszorította a régi, a tridenti sz. zsinat által megállapított formákat, több helyütt félreértésekre adott alkalmat s különféle magyarázatokat keltett életre. Ilyen magyarázatokat itt az új pápai „Ne temere“ kezdetű decretumhoz dr. Leitner Márton, egy kitünő németországi teológiai és kánoni jogtudor és tanár. A decretumot a finom érzékű s kitünő tudású theologus nagyszakavatottságával izéreszedte szét, s megvilágította minden egyes pontjának értelmét, okát, célját. Ezt a Leitner féle munkát Németországban egyszerűen szétkapdosták s már vagy az 5-ik kiadásban aratja diadalait. Leitnernek e kitünő munkája nem kerülhetne el figyelmét Körnöczy Ernőnek, kalocsai egyházmegyéhez tartozó kunbajai káplánnak s sietett átültetni magyar nyelvre. Most már aztán mi is rendelkezünk egy kitünő művel, mely pompás fényt vet a „Ne temere“ rendelkezéseire s biztos kalauzolás nyújt a szövevényes határozmányok utjai között Közli a fordítás elsőben is a „Ne temere“ hiteles szövegét, az eddigi szokás megváltoztatásának okait és előzményeit; az új törvény kihirdetésének módját s hogy mit jelent az új törvényben előforduló parochus és loci ordinarius kitétel. A második részben az eljegyzés új formáját tárgyalja, mellé állítva a régit is s kitüntetve a kettő között lévő különbséget. Példát is ad melléje s megfogalmazza az eljegyzési szerződések szövegeit. A harmadik rész a házasság kötést tárgyalja az új törvény szerint. A házasságjog az egyházi tudomány egyik legérdekesebb, de legnehezebb része. Az a két sziv, mely a házasság szentségében örök frigyben egyesül, — ki tudja? csak az Isten tudja — minő viszonyok közt él, küzd, szeret, vergődik. Az élet milió változásaihoz meg kell lenni a házassági jogban az utbaigazító szabálynak vagy rendet teremtő törvénynek. Körnöczy e kitünő fordítása soha jobbkor nem jöhetett, mikor a „Ne temere“ utat hasit a régi rendben s következőleg sok ferde magyarázatban is részesülhet. Hisszük is, hogy sok olvasója akad; mert a fordítás nyelve is olyan, hogy nem teszi a füzetet unalmasá. Még emlékezünk, hogy a „Mi igaz hitünk“ átültetésében Körnöczy nyelvezete csattogott, mint a hogy tüzes apologetikánál szokott lenni; itt distingvált, tiszta és étes, a teológiai kifejezésekben egészen szabatos. A sz. István társulat kiadásában jelent meg az esztergomi érsk-i hatóság jóváhagyásával s igen szép külsőben.

Jövedelmét a katolikus sajtó szövetség céljaira fordítja. Kapható a mű fordítónál kinek címe: Körnöczy Ernő, káplán, Kunbaja. (Bács megye) vagy a Szabadkai szövetkezeti nyomdánál (Szabadka) Ára 1 korona.

Szerkesztői üzenet.

H. J. Szabadka. A sok kézirat között lehet, hogy az öné elkallódott, mert másképp bírálatot okvetlenül mondottunk volna. Udvözöljük, mint hű, küzdő katolikus. Csak el ne csüggedjen a küzdelmekben, hogy annál nagyobb legyen az érdem.

Legjobb ez idő szerint a valódi szabadalmazott „TURUL” peronoszpóra permetező,

mely a kecskeméti mezőgazdasági kiállításon aranyéremmel lett kitüntetve, mert a hord ereje a legmagasabb gyümölcsfákra is fel visz, a szőlő permetezésnél a legfinomabb köd arányban permetez.

Egyedüli elárúsítója: **BARTEK KÁROLY, rézműves** (I. IV. kör, Damjanich-utca 614. sz. a.) ahol is bármilynemű permetezők javítása pontosan és jutányosan eszközöltetnek. 372-33-18

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körnöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteraturánkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára füzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezetről Szabadkán.

Lapunk kiadóhivatalában kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Irta: M. B. CROKER. Fordította: DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek bérmentes —
küldéssel 1 korona.

Lapunk kiadóhivatalában kapható:

keresztényszociális röpiratok:

A szociáldemokrácia. Képek a szociáldemokrata szentek életéből. Irta: dr. Nagy János. Kitűnően mutatja be azokat a képeket, melyeket a vezér urak rajzoltak egymásról. 1 darab 6 fillér, 10 darab 50 fillér, 100 darab 4 korona.

A keresztény szocializmusról.

Irta: Benyács István. Ára 60 fillér.

Mit kell tudnunk. Irta Szalánczy A.

Kérdésekben és feleletekben adja a szocializmus elemi ismereteit és részletes utasítást egytelalakításhoz. Ára 10 fillér.

Zsidóméreg. Irta Huszár Károly. A Talmud népies ismertetése eredeti idézetekkel. Ára 30 fillér.

Le az álarccal. Irta Haller István.

Kérdés- és feleletformában letárgyalja az összes szociáldemokrata hazugságokat, vezéreiknek saját szavait idézve. Ára 20 fillér.

Korunk sebe és a nyomor

vámszedői. Irta Huszár Károly. A szociáldemokrata program rövid, csattanós cáfolata és a szociáldemokrata vezérek leleplezése. Ára 30 fill.

A főfisztelendő papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főfisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előirt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron) ivenként	—	08	17	Informatio de Capellanis 10 péld.	—	30
2	Bérmáltak anyakönyve " " "	—	08	18	Informatio de Parochis " "	—	40
3	Egybekeltek anyakönyve " " "	—	08	19	Kivon. a kereszteltek anyakönyvéből (mer. pap.) 50 drb	1	50
4	Meghaltak anyakönyve " " "	—	08	20	Születési bizonyítv. polgári házasságkötéshez " "	1	—
5	Misealapítványok naplója " " "	—	05	21	Bérmacédula " "	—	20
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról " "	—	06	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. pap.) " "	1	50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv " "	—	06	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből " " "	1	50
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv " "	—	06	24	Családi értesítő " "	1	50
7	Kegyes alapítványok naplója " " "	—	05	25	Eljegyzési értesítés " "	1	—
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása beliv " "	—	06	25b	Insinuatio sponsalium " "	1	—
8a	" " " küliv " "	—	06	26	Dimissio " "	1	—
9	Templompénztári napló " " "	—	05	27	Alapító levél 25 drb	1	—
10	Templompénztári számadás, küliv " "	—	06	28	Nyugtakönyvecske az egyh. pénzt. adóssai számára " "	1	—
10a	" " " beliv " "	—	06	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon. 10 péld.	—	40
11	Relatio de statu Parochiae 10 péld.	—	40	30	Latin misejegyzék 10 iv	—	40
12	Consignatio conjugum in divortio viventium " "	—	40	31	Párbér napló 10 iv	—	40
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt " "	—	40	32	Kötelezvény 50 drb	1	—
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum " "	—	40	33	Gyónó cédula 500 drb	2	—
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil. " "	—	20	34	Ésketési bizonyítv. anyakönyvi bejegyzéshez 50 drb	1	—
16	Értesítvény népoktatási intézetekről " "	—	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg) 50 drb	1	—
				35n	" " (német szöveg) 50 drb	1	—
				35b	" " (bunyevec szöveg) 50 drb	1	—
				36	Jegyesek anyakönyve (merített papír) ivenként	—	08
				37	Hirdetési bizonyítvány 50 drb	1	—

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főfisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1908 március 1.

A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz. igazgatósága.